

UiT Norges arktiske universitet

Studieplan

Profesjonsstudiet i psykologi

360 studiepoeng/Tromsø

Bygger på Forskrift om nasjonal retningslinje for psykologutdanning av 01.02.2020

Studieplanen er godkjent av styret ved Det helsevitenskapelige fakultet den 12.02.2025

Navn på studieprogram	Bokmål: Profesjonsstudiet i psykologi Nynorsk: Profesjonsstudiet i psykologi Engelsk: Program in clinical psychology
Oppnådd grad	Candidatus/candidata psychologiae (cand.psychol.)
Målgruppe	Studiet retter seg mot søkere med generell studiekompetanse som ønsker å oppnå graden cand. psychol. Denne gir rett til å søke autorisasjon som psykolog etter §48 i Lov om helsepersonell m.v. av 1999.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Opptak til profesjonsstudiet i psykologi er regulert av Forskrift om opptak til høgre utdanning. Grunnlag for opptak er generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse. Realkompetansesøkere må dokumentere kunnskaper i matematikk, engelsk, norsk og naturfag tilsvarende kravet som inngår i generell studiekompetanse. Nordnorsk kvote: 60% av studieplassene, hvorav to av disse plassene utgjør samisk kvote.
Politiattest	Søkere som tas opp på profesjonsstudiet i psykologi må fremlegge politiattest ved studiestart.
Skikkethetsvurdering	Studieprogrammet er underlagt regelverk om skikkethetsvurdering i tråd med Universitets- og høyskolelovens § 12-3 og forskrift om universitet og høyskoler kapittel 7. Skikkethetsvurdering skal inngå i en helhetsvurdering av den enkelte students faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som helsepersonell. En student som utgjør en mulig fare for dem som studenten kommer i kontakt med under praksis og i fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket. For å få vitnemål må studenten være vurdert som skikket. Dersom det foreligger tvil om en kandidat er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Forhold som kan danne grunnlag for en slik vurdering er: • - manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for pasienter, klienter eller brukere. • - manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere. • - at kandidaten har personlige problemer av en art som virker inn på kvaliteten i arbeidet eller funksjon i forhold til sine omgivelser

	- at kandidaten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
Læringsutbytte- e-beskrivelse	Læringsutbyttene som kandidatene skal ha oppnådd etter fullført utdanning er regulert i Forskrift om nasjonal retningslinje for psykologutdanning. Under er listet noen overordnede og sentrale læringsutbytter for profesjonsstudiet i psykologi ved UiT. Kunnskap <i>Kandidaten</i> <i>har avansert teoretisk, empirisk og anvendt kunnskap innenfor biologisk psykologi, utviklingspsykologi, personlighetspsykologi, kognitiv psykologi og sosialpsykologi.</i> <i>har avansert kunnskap om hvordan biologiske, psykologiske, sosiale, sosioøkonomiske, kulturelle, samfunnsmessige og fysiske faktorer samvirker i å hemme og fremme menneskers helse, utdanning, arbeidsdeltakelse og levekår, bedringsprosesser, og livskvalitet gjennom livsløpet</i> <i>har avansert kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer knyttet til utvikling av psykiske vansker og lidelser, og hvordan disse faktorene opererer gjennom livsløpet</i> <i>har inngående kunnskap om ulike evidensbaserte behandlingsteorier og modeller både for å forstå psykiske lidelser og for psykologisk behandling</i> <i>har bred kunnskap om menneskerettighetene i helsefremmende arbeid, inkludert kunnskap om å motvirke marginalisering og å fremme medborgerskap og integrering gjennom utdanning, arbeid og på andre arenaer</i> <i>har kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder, slik at kandidaten bidrar til å sikre likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet</i> Ferdighet: <i>Kandidaten</i> <i>kan analysere og forholde seg kritisk til samtidens psykologiske teorier, diskurser og praksis, og plassere disse i en historisk og vitenskapsteoretisk kontekst</i> <i>kan under veiledning planlegge, gjennomføre og formidle resultatene av et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt i tråd med gjeldende forskningsetiske retningslinjer.</i> <i>kan analysere og kritisk vurdere kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid, og selvstendig anvende relevante metoder</i>

	<i>og arbeidsformer på ulike intervensjonsnivåer som også inkluderer et overordnet samfunnsnivå</i> <i>• kan selvstendig gjennomføre grunnleggende strukturerte psykologiske og nevropsykologiske utredninger som grunnlag både for diagnostiske vurderinger og kasusformuleringer, og for å utarbeide behandlingsplaner med anbefalinger om videre tiltak og behandling</i> <i>• kan på en selvstendig måte bruke relasjonelle ferdigheter som er sentrale i etablering og opprettholdelse av terapeutiske allianser og samarbeidsallianser</i> <i>• kan analysere og forholde seg kritisk til egne verdier, roller og fungering i møte med brukere og samarbeidspartnere, og søke bistand ved behov</i> Kompetanse: Kandidaten <i>• kan anvende relevant forskningslitteratur i teoretisk, empirisk og praktisk sammenheng, og anvende sin informasjons- og forskningskompetanse til å oppdatere seg faglig</i> <i>• kan kommunisere respektfullt med hensyn til andre menneskers integritet, verdighet og autonomi i sin yrkesutøvelse og tilpasse kommunikasjonen ut fra blant annet situasjon, alder, kjønn og språklig og kulturell bakgrunn</i> <i>• kan analysere og forholde seg kritisk til ny kunnskap på en metodisk og vitenskapelig måte, og holde seg faglig oppdatert og foreta faglige vurderinger, avgjørelser og handlinger i tråd med evidensbasert praksis og faglige retningslinjer</i> <i>• kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på en selvstendig måte til å planlegge, gjennomføre og evaluere ulike evidensbaserte terapeutiske intervensjoner overfor lettere, moderate og alvorlige psykiske lidelser, både på individ-, familie- og gruppenivå</i> <i>• kan formidle et behandlingsrasjonale til pasienter/brukere, og benytte ulike metoder for å sikre pasienters/brukeres medvirkning i, og valg om, egen utredning og behandling</i> <i>• kan kommunisere muntlig, skriftlig og digitalt om helsefaglige problemstillinger med medarbeidere, samarbeidspartnere og allmennheten.</i>
Faglig innhold og beskrivelse av studiet	Utdanningen skal gi kandidatene en grunnleggende vitenskapelig og forskningsbasert kompetanse om psykologi som forskningsfelt og anvendt fag. Profesjonsutdanningen skal gi kunnskaper om faglige grunnemner i psykologi, slik som utvikling i et livsløpsperspektiv, det biologiske grunnlaget for psykologiske prosesser, kognitive prosesser som persepsjon, oppmerksomhet, hukommelse, språk og læring, samt betydningen av personlighet, emosjoner, motivasjon og sosial kognisjon for atferd. Kunnskap om psykiske lidelser, normalitet og avvik står sentralt. Studentene får opplæring i utrednings- og behandlingsmetoder, lover om

psykisk helsevern og helsevesenets oppbygning, og trenes til å utøve yrket i henhold til fagetiske retningslinjer. Etter endt utdanning skal kandidaten ha kompetanse til å forstå, utrede og analysere, vurdere, forebygge og behandle psykiske og psykososiale lidelser og problemer i befolkningen. Psykologi er et helsevitenskapelig fag, men det har også viktige samfunnsvitenskapelige elementer. Det skal derfor også gi kompetanse til å analysere, forstå og anvende kunnskap om kognisjon, sosiale grupper og kultur, også i en samfunnskontekst.

Av faglige ferdigheter skal kandidaten kritisk kunne forstå og vurdere teoretisk og empirisk dokumentasjon og forskning, ha ferdigheter til å anvende psykologiske utredningsmetoder og psykoterapeutiske metoder ovenfor brukere i ulike tjenester, ferdigheter i å skape relasjon og allianse, ferdigheter i klinisk kommunikasjon med pasienter og pårørende, og til å etablere godt samarbeid med kolleger og andre fagfeller.

Psykologutdanningen er et integrert heltidsstudium med en obligatorisk rekkefølge av emner, og studenten skal følge studieprogresjonen til sitt kull. Alle eksamener og kurs, inkludert praksis og øvelser, skal tas i den rekkefølgen som er angitt i studieplanen. Studiet på ett semester forutsetter at alle kurs på det foregående semesteret er fullført, noe som innebærer at tilhørende arbeidskrav skal være godkjent og alle eksamener bestått. Institutt for psykologi kan etter begrunnet søknad fra studenten dispensere fra dette, og det forutsettes da som regel at manglende kurs eller eksamen tas i etterfølgende semester.

Profesjonsstudiet i psykologi forutsetter som hovedregel at studenten er til stede på studiestedet, campus Tromsø, hvert semester unntatt det siste (hovedpraksis). Unntak er utveksling til utlandet.

Tabell:
oppbygging av
studieprogram

Semester	10 studiepoeng		10 studiepoeng	10 studiepoeng
1. Semester (høst)	HEL-0700 Samhandling, etikk og grunnleggende akademiske ferdigheter i helse- og sosialfag (10 stp)		PSY-1201 Social psychology (10 stp)	PSY-1202 Psykologisk metodologi (10 stp)
2. semester (vår)	FIL-0700 Examen philosophicum (10 stp)		PSY-1203 Cognitive psychology (10 stp)	PSY-1204 Developmental psychology (10 stp)
3. semester (høst)	PSY-1210 Profesjonskompetanse 1 (5 stp)	PSY-2202 Praksis med barn (5 stp)	PSY-2201 Statistikk og metode 1 (10 stp)	PSY-2203 Læringspsykologi (10 stp)

	4. semester (vår)	PSY-2210 Profesjonskompetanse 2 (10 stp)		PSY-2207 Forskningsfordypning (5 stp)	PSY-1207 Vitenskapsteori og psyko-logiens historie (5 stp)	PSY-2209 Personlighets-psykologi (10 stp)
	5. semester (høst) utveksling	PSY-2208 Biological psychology (10 stp)		PSY-2205 Psykopatologi (10 stp)		PSY-2204 Helsefremming og forebygging (10 stp)
	6. semester (vår) utveksling	PSY-2211 Profesjonskompetanse 3 (5 stp)	PSY-2212 Work and organizational psychology (5 stp)	PSY-2213 Kultur- og samfunnspsykologi (10 stp)		PSY-2206 Statistikk og metode fordypning /2 (10 stp)
	7. semester (høst)	PSY-3210 Profesjonskompetanse 4 (5 stp)	PSY-3202 Praksis og rapport (5 stp)	PSY-3201 Gerontopsykologi (10 stp)		PSY-3203 Klinisk nevrovitenskap (10 stp)
	8. semester (vår)	PSY-3211 Profesjonskompetanse 5 (15 stp)			PSY-3213 Kvalitative metoder (5 stp)	PSY-3214 Helsepsykologi (10 stp)
	9. semester (høst)	PSY-3220 Klinisk barne- og ungdomspsykologi	PSY-3221 Klinisk voksenpsykologi	PSY-3222 Klinisk nevropsykologi		PSY-3223 Klinisk praksis
	10. semester (vår)	PSY-3220 Klinisk barne- og ungdomspsykologi (15 stp)	PSY-3221 Klinisk voksenpsykologi (15 stp)	PSY-3222 Klinisk nevropsykologi (10 stp)		PSY-3223 Klinisk praksis (20 stp)
	11. semester (høst)	PSY-3250 Hovedoppgave (30 stp)				
	12. semester (vår)	PSY-3251 Hovedpraksis (30 stp)				

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	I studieprogrammet anvendes flere forskjellige læringsaktiviteter og undervisningsformer, avhengig av blant annet av emnets innhold og læringsmål: • Forelesninger • Seminarer • Kollokviégrupper • Labøvelser • Ferdighetstrening og simulering • Praksisrelatert veiledning og undervisning • Individuell veiledning eller veiledning i grupper • Digitale undervisningsformer • Arbeidskrav Forelesningene skal framheve hovedmomenter, forklare begreper, påpeke sammenhenger og skille eksempler fra de overordnede prinsippene de illustrerer. De skal også gi perspektiver på teori og forskning som de tekstlige læremidlene ikke alltid kan gi. Forelesningene skal beskrive, definere og forklare, men skal også synliggjøre hvordan en vitenskapelig tilnærming til forståelsen av mentale prosesser og atferd bør arte seg. Studentaktive læringsformer benyttes også innenfor rammene av forelesninger. Seminargrupper innebærer gruppeundervisning ledet av faglærer eller viderekomne studenter som skal stimulere studentene til felles aktiv jobbing med fagstoff, til kollegialt samarbeid og som skal gi trening i effektiv kommunikasjon. I noen emner tilbys individuell veiledning med en faglærer. Som regel vil dette innebære veiledning i å formulere et forskningsspørsmål, gjennomføre en undersøkelse, opplæring i målemetoder, skrive en oversiktsartikkel over et tema, statistisk analyse eller lignende. Det inkluderer også individuell tilbakemelding. Til enkelte emner (for eksempel PSY-3250 Hovedoppgave) gis også omfattende veiledning med et større skriftlig arbeid. Dette arbeidet gir selvsagt trening i skriftlig framstilling, men skal også, som enkelte arbeidskrav, gi støtte til oppnåelse av mål om fortolkning og vurdering av evidens eller av resultater på et forskningsfelt, evne til å tolerere usikkerhet, anvende kritisk tenkning og en vitenskapelig tenkemåte. Kollokviégrupper er gruppelæring som ikke er veiledet av faglærer, men hvor studenter på et emne møtes for å lære sammen. Ofte vil slike kollokviégrupper bli til på studentenes eget initiativ, men i noen emner legger instituttet til rette for kollokviégruppene.
---	---

	Labøvelser kan være opplæring i utførelse av sentrale målemetoder, utvikling av spørreskjema, deltakelse i eksperiment, opplæring i programvare for statistisk analyse, eksperimentell kontroll eller lignende Praksisrelatert veiledning og undervisning gis vanligvis i mindre grupper av studenter med én eller to erfarne psykologer som veiledere. Bruk av video fra kliniske møter i veiledningsarbeidet gjennomføres som regel. Kandidaten gjør videoopptak av konsultasjoner hvor det eksempelvis gjennomføres utrednings- eller behandlingssamtaler, og framlegger dette for veiledningsgruppen. Denne læringsformen gir gode muligheter for studenter til å lære av medstudenters arbeid og arbeidsformer, mulighet for å observere flere pasienter med ulike helsemessige problemstillinger, mulighet for studentene til å delta i konstruktiv veiledning og tilbakemelding til medstudenter sammen med ansvarlig psykolog, samt mulighet for å lære gode former for faglig samarbeid og veiledning i grupper. I tillegg gis kandidatene individuell veiledning i løpet av hovedpraksisen i det avsluttende studieåret. Dette gir gode muligheter for å få veiledning på problemstillinger av mer personlig art som kan være relevant for å fungere optimalt som autorisert psykolog. Det praktisk-kliniske arbeidet innebærer ofte en problembasert læringsform hvor kandidatene selv utarbeider relevante problemstillinger eller får tildelt oppgaver som skal diskuteres og løses under veiledning. I de langsgående profesjonsforberedende emnene skal studentene delta i smågrupper der fokus settes på betydningen av personlig og faglig kompetanse for utøvelse av psykologyrket. Målet er at studentene skal tilegne seg relevante faglige og personlige kunnskaper og ferdigheter slik at de kan utrede og behandle klinisk psykologiske problemstillinger på en tilfredsstillende måte. Profesjonsstudiet bruker digitale læringsplattformer i alle emner, hvor ulike læringsressurser deles og hvor aktiv læring også kan finne sted; for eksempel diskusjonsforum hvor faglærer deltar, innleveringer med tilbakemelding, videoer og powerpoint-presentasjoner, e-læringskurs, øvingsoppgaver med mer. Med omvendt klasserom forstås en læringsform der den tradisjonelle enveis kommunikasjonen fra lærer på lærested erstattes av veiledet oppgaveløsning og gruppearbeid. For eksempel kan man se en videoforelesning hjemme og møte opp på lærestedet for veiledet oppgaveløsning og gruppearbeid etterpå. Arbeidskrav er oppgaver som emneleder gir studentene og som må være godkjent for å få avlegge eksamen i et emne. Arbeidskrav kan for eksempel være øvelser i å finne relevant informasjon, analysere den og formidle den skriftlig og muntlig. Metodeundervisningen suppleres med arbeidskrav som gir veiledet øvelse i å bruke programvare for statistisk analyse (for eksempel SPSS). Noen arbeidskrav gir også anledning til å oppøve kompetanse i fortolkning og vurdering av evidens eller av resultater på et forskningsfelt, evne til å tolerere usikkerhet og til å anvende kritisk tenkning og en vitenskapelig tenkemåte.
Relevans	Gjennom profesjonsstudiet i psykologi utvikler du en bred kompetanse innen psykologifaget og en klinisk kompetanse som åpner for mange karrieremuligheter. Graden cand. psychol gir grunnlag for norsk autorisasjon som klinisk psykolog, og du kan videre ta spesialistutdanning som forvaltes av Norsk psykologforening. Profesjonsstudiet i psykologi

	kvalifiserer også til opptak på doktorgradsprogram. Du kan dermed velge en praktisk karriereveg, eller å fortsette med en forskerutdanning og ta doktorgrad, eller få dobbeltkompetanse ved å gjøre begge deler.
Arbeidsomfang	Profesjonsprogrammet i psykologi er et studieløp på høyere nivå som går over 6 år og er på 360 studiepoeng. Det er et heltidsstudium, og for å nå læringsmålene må studentene forvente å arbeide i gjennomsnitt om lag 40 timer i uken med studiene, inkludert forelesninger, seminarer og selvstudium.
For masteroppgaver/ selvstendig arbeid i mastergradsprogram	Kandidaten skal gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid og skrive en hovedoppgave på basis av dette. Hovedoppgaven skal holde høy vitenskapelig standard, kommunisere fagkunnskap godt og sammenfatte kunnskapsgrunnlaget for undersøkelsen. Omfanget er 30 studiepoeng og oppgaven vurderes med karakterskala A-F. Fullstendige retningslinjer for hovedoppgaver på profesjonsstudiet i psykologi er nedfelt i et eget dokument.
Undervisnings- og eksamensspråk	Undervisningsspråk er som oftest norsk, men de fleste emner vil ha innslag av pensum og/eller undervisning på engelsk. Noen emner tilbys i sin helhet på engelsk, og har engelsk tittel og emnebeskrivelse. Eksamen kan som hovedregel leveres på norsk eller annet skandinavisk språk, eller engelsk.
Internasjonalisering	Flere av emnene på studieprogrammet tilbys på engelsk, og tilbys internasjonale studenter. De fleste emner har pensum og/eller deler av undervisningen på engelsk, og instituttet har en rekke internasjonale undervisere.
Studentutveksling	Institutt for psykologi støtter og legger til rette for at studenter kan dra på utvekslingsopphold og har avtaler med en rekke utenlandske universiteter. På grunn av praksis og andre forhold i studieløpet er det vanligvis femte og/eller sjette semester som er aktuelle for utveksling. Utenlandsstudiene skal godkjennes av instituttet på forhånd, og søknader leveres internasjonal koordinator ved Institutt for psykologi. Se instituttets nettsider for oversikt over gjeldende utvekslingsavtaler.
Praksis	Et sentralt mål med profesjonsutdanningen i psykologi er sterk integrasjon av praktisk psykologisk arbeid. Utdanningen tilbyr variert praksis og praktisk prosjektarbeid som gir erfaring med samhandling med mennesker i ulike aldre og innenfor forskjellige kontekster. Praksis gjennomføres i Nord-Norge. Varigheten av praksisperiodene vil variere avhengig av type praksis. Undervisning i klinisk teori foregår parallelt med klinisk praksis gjennom 9. og 10.semester for å fremme integrasjon av teoretiske og praktiske komponenter. Hovedpraksis gjennomføres på fulltid gjennom 12. semester og forbereder studentene til å jobbe selvstendig som psykolog. Praksis gjennomføres under veiledning av erfarne psykologer/psykologspesialist innen det aktuelle fagfelt. De øvrige praksisstudiene er enten av kortere varighet eller har et mer begrenset antall timer, dager eller uker, enten i internklinikk eller hos

	instituttets samarbeidspartnere. Institutt for psykologi har avtaler med flere praksistilbydere i landsdelen. Praksisstedene gir erfaring med for eksempel arbeid innen psykisk helsevern for voksne og barn, habilitering, kartlegging og forebygging. Gjennom praksis får studentene erfaring fra praktisk arbeid med ulike alders- og målgrupper. Innholdet i praksis varierer etter nivå i studiet, type emne og praksisplass, og studentene vil få ulike erfaringer avhengig av hvor de får sin utplassering. Alle vil imidlertid få erfaring fra praksis med barn/unge, voksne og eldre. Praksisstudiene inkluderer: • Praksis med barn 3. Semester • Observasjonspraksis 4. Semester • Praktisk prosjektarbeid i helsefremming og forebygging, 5. semester • Praksis med eldre, 7. semester • Kunsten å kurse, 8. semester • Klinisk praksis, 9-10. semester • Klinisk nevropsykologisk praksis, 9-10. semester • Hovedpraksis 12. semester
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	Institutt for psykologi ved Det helsevitenskapelige fakultet er administrativt ansvarlig for programmet. Programkomiteen for profesjonsstudiet, under ledelse av en faglig programkoordinator/studieprogramleder, utgjør den faglige ledelsen av studieprogrammet. Programkomiteen er formelt underlagt programstyret ved Institutt for psykologi som behandler faglige spørsmål av mer overordnet karakter.
Kvalitetssikring	Kvalitetssikring av studieprogrammet gjennomføres med • Semestervise kvalitetssikringsmøter med kullene • Dialogmøter med tillitsvalgte • Regelmessige emne- og studieprogramevalueringer

